

## **Peter Svetina: *Plavi Portugalac***

(Excerpt in Serbian)

Translated by: Tamara Petrović

Contact of the translator: tamarapetrovic2306@gmail.com

### ***Šesto poglavlje***

Stupili su na most, koji su ranije prelazili vojnici i most se produžio. Savio se i produžavao sa svakim njihovim korakom. Kada su već dugo hodali po mostu, na zemlji su se pojavila slova. Mogli su da hodaju po njima i sriču:

MERIM KA ŠVISTANA NA MISTI, SE KULJA NAT NAMA NUOVA  
PLACINDA.

„Šta bi to moglo da znači?“, pitao je Zumbul.

Anja Klara je razmišljala. Hodala je po rečima tu i tamo, preskakala slogove, kao da preskače školice, čitala odpozadi, od sredine prema levo potom prema desno, a onda obratno. I opet razmišljala. Kada je o svemu razmislila, naslonila se na ogradu i rekla: „Ne znam“.

U tom trenutku je most nestao i stupili su na popločani put. „Malo sam umorna i noge me bole“, rekla je Anja Klara.

„Na sopstveni umor ne bih trošio reči“, rekao je Zumbul. Iza žive ograde se pojavila klupica na koju su mogli da sednu.

„Ništa ne kažem, prošli su vekovi, čini mi se, od kada smo nešto užinali“, rekao je Zumbul.

„Pasja šapo, i meni bi dobro došlo malo okrepljenje“, rekla je Anja Klara.

I već je ispod klupe izvirila pseća glava:

„Žibiste kari natopičen hurek lili pokra suma zelenjadi no ovoci?“

„Bićete nam od velike koristi, ako nama izvolite doneti, šta bilo da je blagorodno za zub i utrobu“, rekla je Anja Klara.

„Želudac, trbuh, duplja, creva, ako sam dobro rekla“, odgovorila je Anja Klara.

„Učena si“, izjavio je Zumbul sa dubokim poštovanjem.

Psić je došao u svečanoj povorci, u pratnji zečeva, lasica i kukavica.

Doneli su stočić, postavljen namazanim hlebom i krčazima soka od spanaća i soka od ananasa. I još jedan stočić, na kom su bili čajnik i šoljice i mramorni kolač.

Postavili su sve pred Anu Klaru i Zumbula. Oko svih je porastao park, na mestu gde su Anja Klara i Zumbul sedeli, pojavio se paviljon.

„Hutna najnaj!”, rekli su uglas donosioci hrane i raširili se po parku.

Jedni su iz džepa uzeli krpice, koje su porasle i rasprostrle se u čaršave. Položili su ih na zemlju, na njima je bila već spremljena užina. Drugi su iz džepova izvadili instrumente i počeli da duvaju u njih. Deca su se jurila po pesku i lovila među drvećem. Ako su trčali prema akaciji, smanjivali su se, ako su trčali prema hrastu, rasli su. Ako su trčali oko šimširovog grama, postajali su a minut mali mamuti koji su se vrlo neobično spoticali po travi i tražili loptu, jer svi mamuti traže loptu. I ako ih je poprskala voda iz vodenog topa, mogli su da lete nekoliko minuta iako nisu kukavice.

Nedaleko od Anje Klare i Hiajcinta zaustavila se lasica sa dugačkom sivom bradom i gostima za vreme njihove užine recitovala pesmu:

Mi štal na pontje siko neža,  
polimarjan presvit nej kovhter skororon,  
našitovan ot krila dolj do kneža  
napolštri sen, no von no non porton.

„Kad znala bih govoriti kao majstori pevači, rekla bih, da smo u nebesa otišli”, rekla je Anja Klara.

Zumbul je posle obeda otišao da trči od akacije do hrasta i nazad. Smanjivao se i povećavao i ponovo smanjivao i ponovo povećavao.

„Godi”, uskliknuo je.

Iznenada je iz zemlje izniklo zvono.

Dong! Dong! Dong! Dong! Dong!

Po parku je zazvonilo tako prijatno, da te je od drhtanja vazduha podilazila jeza.

Lasice i kukavice i psići i zečevi su pospremili svoje krpe i izduvali instrumente, zahvalili su se akaciji i hrastu i mahnuli šimširovom grmu. Zatim su pospremili stočić i tanjiriće i šoljice i čajnik i rekli: „Srce nek vam ka nekom ide”.

I kada je u zemlju potonulo zvono, otišao je i park. Anja Klara i Zumbul su ostali sami na popločanom putu, na koji su stupili sa mosta.

„Pa idemo, zar ne?“, rekao je Zumbul.

„Hvala lepo, hvala lepo, hvala lepo“, rekla je Anja Klara i površno se poklonila prvo glavi koja se pretvarala da je kip, zatim Kolonjali na slemenu krova, koja se takođe pretvarala da je kip i zatvorenom prozoru, iza kog je bio Plavi Portugalac.

Vrata vrta su se zatvorila i našli su se na trgu usred kog je bio putokaz.

„Šta piše na njemu, vidiš li nešto?“, pitao je Zumbul.

„Treba da pridemo bliže“, odgovorila je Anja Klara.

Kada su stali pred putokaz, videli su da iz njega izlaze tri ruke. Na prvoj je visio jedan listić: PRAVDA. Ta je pokazivala negde dole niz ulicu, koja je počinjala kod hodnika. Na listiću, koji je bio okačen za strelicu druge ruke (fuj, kako je crno imalo ispod nokta, kao da je ruka Čeferinova!), pisalo je: SPORA. Ta je pokazivala na stepenice, koje su vodile sa trga gore. Na strelici treće ruke je visio listić: ISTINA. Ruka je pokazivala pravo u zid kuće pred sobom.

„Hm“, rekla je Anja Klara.

„Mene bi najviše zanimalo taj zid“, rekao je Zumbul, „ako bih već mogao da biram“.

„No, tačno“, rekla je Anja Klara i krenula za Zumbulom prema zidu.

Nisu se otvorila, nisu se protresla. Stajala su stameno. Kljuk, kljuk po bravi. Zatvoreno, zatvoreno.

Tup, tup po vratima. Zatvoreno, zatvoreno.

Diiiiing, doooong na zvono. Zatvoreno, zatvoreno.

A mogućnost ne presta, doći do mesta gde se put nastavio iako ponekad ide okolo.

Zumbul je uzeo zalet i popeo se po zidu do prozora, koji je bio otvoren.

Anja Klara je premala, čak i kada bi uzela zalet, pomislio je.

Za to vreme je Anja Klara podigla sa zemlje jedan blok, a zatim još jedan. Stala je na prvi i drugi je postavila kao stepenik na prvi. Stala je na drugi i uzela je ispod drugog prvi i stavila ga na drugi kao stepenik. I stala je na prvi i uzela je ispod prvog drugi i stavila ga na prvi kao stepenik i stala na drugi. I tako dalje dok nije došla do prozora.

Nogama i rukama, držeći se za tačke, skočili su u sobu.

Zaustavio ih je saobraćajni znak. STOP

Zumbul je skrenuo oko znaka. „Hej!”, uzviknula je Ana Klara. „Stop piše! Moramo da se zaustavimo”.

„A gde”, rekao je Zumbul. „Piše: Stani Tu Okolo POČNI”.

Krenuli su okolo i ugledali na novom znaku strelicu koja je pokazivala desno.

„Aha”, rekao je Zumbul, „već znam”. Stao je uzvišeno i uzvišeno počeo da recituje:

Na nebum, i jedno sunce sjaje,

Danjus jaje, anoć uz alazi,

ti siota c, moje drugosu nce,

koje menini kad neza lazi.

I strelica, koja je pokazivala desno se pomerila. Sišla je strelica-zmijica sa znaka i odgmizala prema rečici, koja je šumela u daljini. Ali to nije bila rečica, bila je voda, koja je tekla iz žleba na popucalo betonsko dvorište pivnice. Muškarci, bradonje-brkonje, su već svlačili majice, oblačili kupaće i oblizivali su se na obali jezerceta.

Pred jezerom je stajao znak pokazivač. Ali ako si stao na glavu, mogao si da vidiš da je na njemu broj 50. Petica je pala sa strane i kao puž sa kućicom puzala po smreki gore gore gore gore.

Nula se zakotrljala oko same sebe i postajala sve jajastija, dok nije sasvim postal jaje. Veliko jaje.

„Šta ćeš sad da radiš?”, pitala je Anja Klara. „Ja nemam kupaći. A jezero je ipak jezero”.

Zumbul je počeo da mrmlja: “Po jezeru blizu Triglava, čunić pliva tu i tamo”, i za to vreme se češkao po glavi, jer sada stvarno nije znao šta da radi.

Jaje se prepolovilo, nastala su dva čunića. Zumbul je sišao u jedan, Anja Klara u drug i otisnuli su se od obale. Između oblikih ostrvotrbuha, između divljih džunglobrada, između stenobrika su pljuvali i duvali u jedra, koja nisu imali, tako da u lađice letele kao munja po vodenoj površini.

I munja je osvetlila pokrajinu, olujni oblaci su se sakupljali, zagrmelo je u daljini.

Kao što se automobile skupljaju pred semaforom,

Motor grmi, noga na gas staje,

Oblaci dima iz auspuha do krova se dižu,

Raste jeka, buka i bitka vrela,

Voda u motorima vri i vri da peče,

Životinje divlje su spremne, da plane nagib,

Da navale, da opuste nakupljeni gnev,

Tako se na nebu nagomilala oblaka hrpa

I sada preti ga potopi oposuma.

„Jadni oposumčić”, rekla je Anja Klara i podigla ga u čun.

Ali to je bio samo trik. Oposum se pretvorio u veliku pošast i napao Anju Klaru da je proždre.

„Ej, pusti je, mrcino!”, vrisnuo je u susednom čuniću Zumbul.

Pošast je iznenađeno zastala usred željenog ugriza.

„Kako znaš?”, rekla je iznenađena i vratila Anju Klaru nazad u čunić. „Dozvolite, Štefica Mrcina mi je ime. Oprostite na neznanju, duboko mi je žao. Duboko, kao duboka žalost u žalosnim očima”.

„A ko ima žalosne oči?”, pitala je Anja Klara.

„Žalobnik”, odvratila je Štefica Mrcina.

„Treba li ga upoznati?”, pitao je Zumbul.

„Treba, ne treba”, rekla je Štefica Mrcina. „I onako svako pljuje pored njegovog ostrva, koem sedi i žalosno gleda. Ali ako predugo gledaš u njegove žalosne oči, možeš se u njima utopiti. Ja jesam jednom. Onda je teško isplivati. Mogu li da vas negde odbacim?”

„Na drugi kraj jezera, molim.”, rekla je Anja Klara.